

Алтаргана-2012 Уласхоёрондын байгалийн бэлигтэй

"ГАЛХАН" Литературно-хүжжэмтэ Салон

ЗОРЮУЛГА ШҮЛЭГҮҮД

Ута-урдын дуунууд

АБА ЭЖЫ ХОЁРНИ

1. Талаар ябажа тэнжэхэ Тарбаганай балгар мүнөөш Томо болгожо үргөөсэн Томоотой аба эжы хоёрни.

2. Байсын арада тэнжэхэ Борохон туулайн зулзага Баруун гар дээрэ үргөөсэн Бууралхан аба эжы хоёрни.

3. Эндээр ябажа тэнжэхэ Эрээн бугын инзаган Эрэлээ болгожо үргөөсэн Эжы аба хоёрни.

ШАРГАЛ СООХОРХОН

1. Зүүгээр шаргал соохорхондо, Зүүгээрэнь жабар болхоняа гү? Залуугайм амараг захюулжал Зүүргалхын тэмдэг болхоняа гү?

2. Унаган шаргал соохорхондо Уяадань жабар болхоняа гү? Ушарган амараг захюулжал Уулзахын тэмдэг болхоняа гү?

3. Хотогор шаргал соохорхондо, Хорёондонь жабар болхоняа гү? Ханилаан амараг захюулжал Харалсахын тэмдэг болхоняа гү?

Хасагай дуун

ЗЭДЭ

1. Урасхамалаа Зэдынгээ үеэртэ Унаганча борым үбсүүндээ Учарсан ганцам холохондоо Ухаанхан зүрхэндэм марташагүй.

2. Элистэйхэн Зэдынгээ үеэртэ Эмээлтэй борым үбсүүндэ Эдирхэн ганцам холохондоо Эльгэ зүрхэндэм марташагүй.

ДАЙН ТУХАЙ ДУУН

1. Гэмэ үгы байһан СССР-тэ Гэнтэһэн ороһон Германи Гэртэхим намайгаа хүлээгээд байна Гэдэргэнь бусаагаад, ерэхэб.

2. Хашалан үгы байһан СССР-тэ Хорлон ороһон Германи Хотороо намайгаа хүлээгээд байна, Хойшонь бусаагаад ерэхэб.

ҮЛӨӨЛ ХЭН

1. Эмнигээ эжлһээнэ барихадам, Эжэлын хүмэсөөр үлөөл хэн Эжлһэн гансам мордоходомни, Эльбэхээр, нелбоһотой үлөөл хэн.

2. Хатарайнгаа хазарые барихадам, Хазаартам хүмэсөөр үлөөл хэн. Ханилһан гансам мордоходомни, Хөөрэн, уйлан үлөөл хэн.

Эжыдээ

ХҮЛЭЭНЭБ

1. Хамтын буянай юрөөлөөр Хүхын донгодохые хүлээнэб, Ханилан ганса амарагаа Хорин жэлэй хүлээнэб.

ДУУША СЭДЬХЭЛТЭЙ, ДҮРБЭН ТЭГШЭ БЭЛИГТЭЙ

Угаа үһанда хаяагүй, уран гартай оёдолшо, үнгэ буриин ноохон ниидхээр, утаһаар нэхэгшэ, зохёохы баян намтартай, найхан ханаа бодолтой, үргэн сээжэтэй, үлзы хэшэгтэй хүгшэн эжы, энэрхы эжы Галина Батоевна Тудинова шангахан, хүнэй зүрхэ сэдхэлдэ хадуугдадаг гоё хоолойгоороо олон тоото конкурс фестивальнуудта шалгардаг юм. Тиигэнгүй яахаб?!

Г.Б.Тудинова

2. Гургалдай шубуухайн жэргээндэ Газарай хурьһэ хубилна. Гунигтай ганса амарагаа Гушан жэлэй хүлээнэб.

3. Дэлхэйн буянай юрөөлөөр Дахин бэшгээ хүлээнэб. Дашуурхан ганса амарагаа Дүшэ-жаран жэлэй хүлээнэб.

1980 он. "Урьял" ансамбльдэ ДАЛА ХҮРӨӨ БЭШЭБ

1. Культурын байшан холо бэшэл,

Хүтэлын халхалаад, холо шэнги. Хүтэлын холо бэшэл, Хүйтэнхэн жабарта холло шэнги.

2. Үдэшын нэгэн болбол даа, Үетэн нүхэднай суглархань. Иигээд мүнөө онсо үгы хаа, Үетэн нүхэдни гомдохо.

3. Жабарһаа зүрхэсөөд нуужа байха, Жаратай, далатай бэшэбди. Жаратай, далатай наһашы хаа, Жаргаха, сэнгэхэ гэжэ байха.

Элинсэг хулинсагынь, эжы абань булта найханаар дууладаг байгаа бшуу: бүри анхан 1800 онуудаар гоё хоолойтой Олзын Лодой, 1900 онуудай эхээр Додэ Жаргал, һүүлдэнь Дууша Базар, совет үедэ суута дуушан, СССР-эй арадай артист Дугаржап Дашиев, харин мүнөө сагта угайнгаа бэлиг дээшлүүлжэ Монголдоо һурадаг залуу дуушан Алдар Дашиев гэшэд үг унгидань, бүхы республика, холуур мэдээжэ болонхой.

Зэдын аймагай Улзар нюотагай эсэгэнь Бато Тудинович ехэ зиндаатай габжа лама байгаа, 1930 ондо тушаагдаа. Захааминай Бүртэһэ гарбалтай, баян айлай басаган байһан Бадма Цыремпиловна Дугарова эжынь гэртэ хинтээ, түрэлхидтээ Эрхүүтэй областиин Черемховодо модо урадуулдаг, харин эсэгэнь эндэл сплавайнь бригадир хэн. Шэлэй шэнэ завод барихаа Улаан-Үдэ ерэнэн гэртэхинийн нислэл хотодо айл бүлэ болобо. Дайнда ошоһон хайрата эсэгэнь Эхэ ороноо хамгаалан, баатарай үхэлөөр наһа бараа, хоёр хүүгэдтэй эжыень үльгэр домог найн мэдэхэ, уран гартай хүгшэн эжынь (эсэгынь эхэ) Дээдэ-Ториео абаашанан юм. нургуули амжалтатай дүүргэһэн Галина Батоевна Эрхүүтэй барилгын техникум дүүргээд, Краснокамскда амжалтатай хүдэлөө, буряад ёһо заншалаа, урданай дуунуудаа һэргээгээ. "Фольклор бурятских песен" (1999 он), "Алтаргана-2002", "Алтан Гургалдай-2006" гэхэн конкурснуудта, мүн Ивалгынгаа аймагай Оронгодо болоһон "Нюотагай булжамуур" конкурснуудта илаа. 2002 оной Агын "Алтарганада" алдар суута Иосиф Кобзон бэлэг Галина Батоевнада бариба, харин ВАРК-ын түрүүлгэшэ Даши-Нима Дугаров торгон буд уран гартай дуушанда бэлэглэбэ. Эрхүүдэ үнгэргэгдэһэн "Алтарганын" 280 дуушадай 5-най тоодо, тийхэдэ тээмэндэ эмхидхэгдэһэн "Мүнгэн сэргэ" ("Ариг Ус" телекомпани) эрхим дуушадай дунда орожо, баһал лауреат болоһон алдартай юм. "Буряад үнэнэймнай" нёдондо сонсоһон "Буряадай түрүү хүнүүд-2011" конкурсн лауреат болоһон Г.Б. Тудинова "Юнэн тугай һүлдэ" конкурсдомнай баһал лауреат болоһон байна. Гурбан эрдэни хүүгэдтэй, 8 аша эзэнэртэй, баян эжы, хүшэн эжы уран гоёор бүтээһэн, нэхэһэн (бүхэли жэл соо) "Морин эрдэниез" (панно) «Үнэнэйнгөө» 90 жэлэй оидо бэлэглээ. Мүнөө "Галхандамнай" уран шүлэгүүдэ, урданай дуунуудаа, гар бүтээлнүүдэ дурдахан зохёохы абьяастай, зориг хүсэл ехэтэй, зондоо хүндэтэй, зохиц зантай, урагшаа ханаа бодолтой, урин мифэрэлтэй Галина Батоевнагаа майн гүн удхатай найндэрнүүдээр хани халуунаар амаршалаад, гуурһантнай улам хурса боложо, "Үнэндөө" һониноо дуулгаха, урданайнгаа ёһо заншал һэргээжэ, урма зоригтой, ута наһатай, удаан жаргалтай ябахыетнай хүсэе!

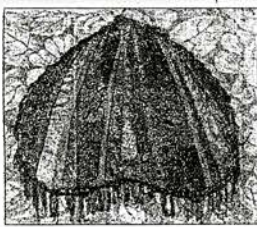
Бэлигма ОРБОДОЕВА энэ хуудаһа бэлдэбэ.

«Сагаан Дара эхэ»

«Морин эрдэни»

Оёһон, нэхэһэн абажур

«Эбтэй бүлэ»

Гар бүтээлнүүд